

ԲՈՒՀԻ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2022

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 3

ԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐԸ

ՆՍՏԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐԸ

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության:

Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարող եք օգտագործել սևագրության համար:

Եղե՛ք ուշադիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ✓ ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներ՝ 1-32-րդ և 46-66-րդ. տվյալ սյունակի՝ Ձեր ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դրե՛ք X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- ✓ կարճ պատասխանով առաջադրանքներից՝
 - 33-38-րդ և 67-69-րդ. 8-ական վանդակների համապատասխան համարի (համարների) տակ դրե՛ք X նշան (նշաններ),
 - 39-44-րդ. տվյալ վանդակներում գրե՛ք առաջադրանքների պահանջներին համապատասխանող թվերը:

Մտադրում ենք հաջողություն:

Ա ՄԱԿԱՐԴԱԿ

1 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ *չկա*:

- 1) ջղային, անբասիր, հեղեղատ, տախտակ
- 2) բարվոքել, սուսամբար, ճմրթված, սիրթնել
- 3) ելևէջ, տարերք, դշխեմ, ընչացք
- 4) երվներանգ, լվածք, անհեթեթ, օրըստօրե

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառակապակցությունների) բաղադրիչներն են գրվում անջատ:

- 1) դեմ(հանդիման), լրիվ(օրյա), գլուխ(բերել), մեծ(մասամբ)
- 2) կողք(կողքի), մի(երկու), հարյուր(հինգ), երկ(հարկանի)
- 3) ըստ(ամենայնի), ուս(ուսի), առ(այն), ամեն(մի)
- 4) ի(լրումն), մեկ(ութերորդ), գյուղե(գյուղ), որդան(կարմիր)

3 Ո՞ր շարքի հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ԱՇՈՏ Բ ԵՐԿԱԹ, ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԴԱՎԻԹ ԱՆՀԱՂԹ
- 2) ԲՐԱԶԻԼԻԱՅԻ ԴԱՇՆԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԵԾ ՀԱՅՔ, ՏԻԳՐԱՆ ԵՐԿՐՈՐԳ
- 3) ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՏԱՎՐՈՍ, ԲՅՈՒՉԱՆԴԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉ
- 4) ԲԵԼԳԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՓՈՔՐ ՄՀԵՐ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐ ԼԵՌՆԱՇՂԹԱ

4 Ո՞ր տարբերակում է տառի կամ տառակապակցության թվային արժեքը սխալ նշված:

- 1) ՂԵ–85
- 2) ԶԳ–9003
- 3) ՄԹ–209
- 4) ՃԻ–120

5 Ո՞ր բառում ձայնավորի սղում *չկա*:

- 1) աշնանային
- 2) շրջանաձև
- 3) փոշոտ
- 4) գլխավոր

6 Ո՞ր տարբերակի նախադասություններում ընդգծված բառերը համանուններ *չեն*:

- 1) Մայրը խմորի գունդը թողեց սեղանին ու դուրս եկավ:
Վասակի ուխտադրուժ գունդը պարսից գորքի աջ թևում էր:
- 2) Անձրևի ծանր կաթիլները թափվում էին ցած:
Ծանր ժամեր անցկացրինք նրան սպասելով:
- 3) Նվագարանին նոր լարեր էին հարկավոր:
Եթե նա միտքը լարեր, ամեն ինչ կհիշեր:
- 4) Ծանրամարտիկը հրում վարժությունում բարձր արդյունք ցույց տվեց:
Նա համառորեն դեն էր հրում ուտելիքը:

7 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են միմյանց հոմանիշ:

- 1) ծուլ, բիրտ, հեղզ
- 2) աներեր, անհողորդ, անպատեհ
- 3) մառախուղ, մեզ, շամանդաղ
- 4) շավիղ, ձեղուն, արահետ

8 Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **խայտաբղետ**–զանազան գույներից բաղկացած, **ծերպ**–մի բանի մեջ բացված ճեղք
- 2) **երկնուղեշ**–դեպի երկինք ձգվող ճյուղերով, **թավազեղմ**–խիտ բուրդ ունեցող
- 3) **կղմինդր**–թրծած աղյուս, **երկպառակություն**–համերաշխության խախտում
- 4) **բուրվառ**–փշատերև ծառերից հոսող խեժ, **իղձ**–բուռն ցանկություն

9 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը բարդ:

- 1) մարդատար, գովազդ, խոհանոց, բանասեր
- 2) բարձրադիր, գետաբերան, հարկատու, չվերթ
- 3) ջրմուղ, հավաքատեղ, մակնիշ, որկրամուկ
- 4) կոճգամ, գրագետ, սնահավատ, ծովանկարիչ

10 Տրված բառերից որի՞ արմատին (արմատներից մեկին) կարող է միանալ **ընդ-** նախածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) հպանցիկ
- 2) գծանշում
- 3) առաջնորդ
- 4) օրինակելի

11 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ:

- 1) գիտափորձ, թռչնաբույն, շտաբ, ճամփեգր
- 2) մեծատառ, դիտակետ, հողամաս, ամսագիր
- 3) վագր, դեղատուն, ուղղապահ, դուստր
- 4) ստուգայց, սարալանջ, խաղաթուղթ, բեռնատար

12 Ո՞ր նախադասության մեջ գերադրական աստիճանով դրված ածական կա:

- 1) Ճարտասանը իր խոսքը ավարտեց՝ աջակիցներին խորին շնորհակալություն հայտնելով:
- 2) Միրտս ողողվում է մի անհուն ջերմությամբ, երբ հիշում են քույրերիս:
- 3) Իսահակյանից ավելի լուսավոր տաղանդ այժմ ողջ Եվրոպայում չկա:
- 4) Հետագայում պարզվեց, որ ատոմը նյութի մանրագույն մասնիկը չէ:

13 Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են *ա* խոնարհման:

- 1) գղջա, կերա, կարդացի, վերացած
- 2) տվեց, թվում է, պարծեցող, խաղալիս
- 3) գա, հավատա՛, հեռանում է, ասա՛
- 4) զարմանում, աղաց, մոռացել է, ծիծաղող

14 Ո՞ր տարբերակում ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Դամբարաններից շատերն են կողոպտվել, և մեզ հասել են սուկ կցկտուր տեղեկություններ, բայց մեկը լիովին փրկվել է՝ մեզ տեղեկացնելով հնադարյան տարաբնույթ սովորությունների մասին:

- 1) **մեզ** – անձնական դերանուն, սեռական հոլով, **կցկտուր** – ածական
- 2) **հասել են** – սուկածանցավոր բայ, **սովորությունների** – *ի* հոլովման գոյական
- 3) **կողոպտվել են** – կրավորական սեռ, **սուկ** – սաստկական վերաբերական
- 4) **տեղեկացնելով** – պատճառական բայ, **մասին** – կապ, հետադրություն

15 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ *չկա*:

- 1) Նախիրը տուն քշելիս մի ցուրտ օր նա գյուղում անտվոր իրարանցում տեսավ:
- 2) Այդ ժամանակ նրան թվում էր, թե վաշտապետը դիտմամբ է գենք տվել իրեն:
- 3) Այդ օրերին գյուղը կրկին ստացավ մի զամբիկ՝ տեղական ձիերից բարձր:
- 4) - Դե՛, սիրուն աստղիկներ, երկնքի՛ ճրագներ, հիմա գնացե՛ք, գիշերը եկեք:

16 Ո՞ր նախադասությունն է բարդ համադասական:

- 1) Հայրիկը դուրս եկավ դահլիճից. նա այնքան էլ չէր սիրում այդ երաժշտությունը:
- 2) Իր հարազատներին հանդիպելու համար պատրաստ էր անցնելու այդ դժվարությունների միջով:
- 3) Այնքան էր տարվել զրույցով, որ չնկատեց ներս մտնողներին:
- 4) Ամենքը կարծում էին՝ Սեմը մասնագիտությամբ նկարիչ է:

17 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ենթակա:

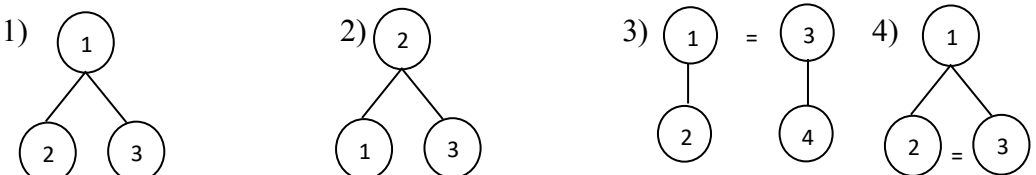
- 1) Խաղի կանոնները պիտի հարգեն բոլորը:
- 2) Փշում էր սառը քամին, դուռ ու պատուհան ծեծում:
- 3) Նրան համոզելը այդքան էլ հեշտ չէ:
- 4) - Թագուհի՛, մի՞թե ինձ չես ճանաչում:

18 Ո՞ր նախադասության մեջ որոշիչ *կա*:

- 1) Ես իմ մտքում տղային անխելք համարեցի:
- 2) Իշխանը խիստ մտասույզ կանգ առավ հուշարձանի առջև:
- 3) Ծերունու այգու մոտով անցնելիս նկատեց աղջկան:
- 4) Սրտապատառ ներս ընկավ մի ճերմակ աղավնի:

19 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Մեր պարտեզի բարձր բարդու վրա, ուր ծառը երեք մեծ ճյուղի էր բաժանվում, երկու արագիլ՝ այր ու կին, իրենց մեծ բույնն էին հյուսել այնպես, որ արագիլները իրենց ձագուկներով հանգիստ տեղավորվում էին այնտեղ:

20 Ի՞նչ բնույթի է ստորադաս նախադասությունը:

Հանձնիր իշխանին, ինչ որ գրի ես առել այդ վաղեմի անցքերի մասին:

- 1) ուղիղ խնդիր
- 2) որոշիչ
- 3) ենթակա
- 4) ստորոգելի

21 Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Տղան կանգ է առնում և ընկերները նրա շուրջը շարվում են հոգնած գայրացած:
- 2) Պառավը կարծում էր Ադունը կախարդել է իր որդուն և հիմա այնտեղ նա նրան է պարզում իր բարի ժպիտը:
- 3) Կատակողները մի քիչ կկատակեն հասկացողները կհասկանան:
- 4) Սիմոնը հետ նայեց Արշակ քեռին ջրի մյուս կողմն էր կռացած փնտրում էր անցնելու տեղ առվի վրա:

22 Ո՞ր ոճին են առավելապես բնորոշ տրված բառերն ու բառակապակցությունները՝ սույնով հաստատել, առ այն, ըստ որոշման, քաղվածք որոշումից, նիստի արձանագրություն:

- 1) հրապարակախոսական
- 2) գիտական
- 3) վարչական
- 4) գեղարվեստական

23 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Հաղեսի խավարամած թագավորությունում՝ մինչև պարանոցը ջրի մեջ, կանգնած է Տանտալոսը, իսկ գլխավերևում հասուն մրգերով ծանրաբեռնված ծառի ճյուղեր են:
2. Բայց մի օր նա կասկածեց աստվածներին և ցանկացավ ստուգել նրանց ամենագոր լինելը, որի համար խիստ պատժվեց. նրան զցեցին ստորերկրյա խավար աշխարհը, որտեղ նա տանջվում էր քաղցից ու ծարավից:
3. Տանտալոսը, ըստ հունական դիցաբանության, Փռուգիայի թագավորն էր, որ վայելում էր Չեսի և բոլոր աստվածների սերն ու համակրանքը:
4. Երբ ձգվում է՝ միրգը պոկելու, ճյուղերը վեր են բարձրանում, իսկ երբ կռանում է՝ ջուր խմելու, ջրերը ցած են իջնում. այսպես նա դատապարտված է հավիտենական տանջանքի:

- 1) 3, 1, 2, 4
- 2) 1, 4, 2, 3
- 3) 1, 3, 4, 2
- 4) 3, 2, 1, 4

24 «Աշնան արև» վիպակի հերոսուհի Ադունը պատրաստվում է քաղաք գնալ՝

- 1) կրտսեր որդուն՝ Սերոյին, քաղաք տանելու:
- 2) գյուղից ու գյուղական աշխատանքից հանգստանալու:
- 3) տղային՝ Արմենակին, ամուսնացնելու:
- 4) Սիմոնից բաժանվելու համար:

25 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Իսկ հոկտեմբերին՝ ճամփորդության չորրորդ ամսում, ճյունն այնպես առատորեն տեղաց,

- 1) կարծես չպիտի իրար խառնվեին ճամփա ու կածան:
- 2) քանի որ իրար էին խառնվել ճամփա ու կածան:
- 3) որ իրար խառնեց ճամփա ու կածան:
- 4) ասես իրար խառնելով ճամփա ու կածան:

26 Ա. Բակունցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

«Այդ ամենը կատարվեց մի վայրկյանում: Հաջորդ վայրկյանին մարդը գազազած արջի նման ոստյուն արեց, նրա մագոտ ձեռքերը սեղմեցին ծանր մահակը, և մահակը անասելի թափով իջավ կնոջ թիկունքին»:

- 1) «Միրհավ»
- 2) «Խոնարհ աղջիկը»
- 3) «Սթնաձոր»
- 4) «Ալպիական մանուշակ»

27 Գ. Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպում ո՞վ է դիմում Վասակ Սյունուն՝ ասելով. «Ստրկության ուղիներո՞վ ես ազգը տանում ոգեկան ազատության ու պետության: Ազատության ոչնչացման՞ը ազատություն... Ունա՞յն է հույսը, և իզուր ջանքերդ...»:

- 1) Մովսես Խորենացին
- 2) Ներշապուհ Արծրունին
- 3) Վարդան Մամիկոնյանը
- 4) Վահան Ամատունին

28 «Մասնա ծռեր» էպոսում («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) ինչպե՞ս է ավարտվում Դավիթի և Մըսրա Մելիքի մենամարտը:

- 1) Դավիթն իր զարկերը բաշխում է Մելիքի մորն ու քրոջը, և մենամարտ տեղի չի ունենում:
- 2) Դավիթը գուրգով հարվածում է Մըսրա Մելիքին, և վերջինս հաշտություն է խնդրում:
- 3) Դավիթը Թուր Կեծակիով մեջտեղից երկու կես է անում Մելիքին:
- 4) Դավիթը կոտորում է Մըսրա Մելիքի բանակը, և Մելիքը սարսափահար փախչում է:

29 Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*Աչքերը սև – սև,
Արևների պես անշեջ,
Գալարում էր մեջքը թեթև
Ծաղկանկար շալի մեջ:*

- 1) հակինթներ
- 2) արևներ
- 3) ողկույզներ
- 4) կայծակներ

30 **Տրված հատվածը Վ. Տերյանի ո՞ր քանաստեղծությունից է:**

*Նայում եմ, մինչև որ անգոր
Գլուխս ծնկիդ է թեքվում.
Նորից ես մանուկ եմ այսօր,
Գրախոս է նորից իմ հոգում:*

- 1) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»
- 2) «Կարուսել»
- 3) «Որպես Լատերտի որդին»
- 4) «Ոսկեհանդերձ եկար»

31 **Մ. Մեծարենցի «Աքասիաներու շուքին տակ» քանաստեղծության տողերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:**

1. Ի՛նչ հեշտին է մըթնշաղն այս սատափե
2. Ծաղիկներեն հուշիկ թերթեր կը թափե
3. Հոգիներուն կ'իջնե երազ մը բուրյան
4. Բուրումներով օծուն հովիկն իրիկվան

- 1) 2, 4, 1, 3
- 2) 2, 4, 3, 1
- 3) 1, 3, 2, 4
- 4) 1, 2, 3, 4

32 **Ո՞ր քանաստեղծության հեղինակը Հ. Սահյանը չէ:**

- 1) «Անունդ տալիս»
- 2) «Տաղ անձնական»
- 3) «Անտառում»
- 4) «Օրը մթնեց»

33 **Ո՞ր նախադասություններում կոչական կա (նախադասությունները կետադրված չեն):**

1. Ընթերցող կարող ես հավատ չընծայել իմ գրածին և լուրջ չվերաբերվել իմ ոչ մի խոսքին:
2. Հոգիս տանը հաստատվել Տիեզերքն է ողջ պատել Տիեզերքի տերն եմ ես Ով է արդյոք նկատել:
3. Մարիթ լույսը մշուշոտ Սև հյուսերդ արձակիր Գու իմ դահիճ դու իմ քույր Գու իմ ընկեր տարագիր:
4. Թե տիրես մեծ Շահ դու նրա սրտին Թաթուլն էլ անգոր կընկնի ոտիդ տակ Հանգիստ կտիրես և Թմուկ բերդին Որ չես կարենում էսքան ժամանակ:
5. Ինձ թվացել է միշտ որ կարոտիս կառչած Ինձ սպասում է իմ Նավզիկեն:

34 **Ո՞ր նախադասություններում շաղկապի սխալ գործածություն կա:**

1. Ես անփույթ էի ոչ միայն իմ անցյալի ու ներկայի, այլ ապագայի նկատմամբ:
2. Եվ որովհետև ես եմ ստեղծել ժամանակն ու տարածությունը, սակայն ես հզոր եմ, անմահ:
3. Թե ես Արա Գեղեցիկն եմ, դու Նվարդս չես:
4. Ուզում եմ, որպեսզի միշտ ծաղկի իմ երկիրը:
5. Գու պետք է նրանց անմիջապես օգնեիր, ոչ թե սպասեիր, որ նրանք խնդրեն:

35 Գարձվածքներից որո՞նց իմաստն է սխալ բացատրված:

1. *աչքի ընկնել* – ուշադրություն գրավել
2. *առյուծի բաժին* – անդառնալի կորուստ
3. *ջրերն ընկնել* – մեկին հետևել
4. *լեզուն կծել* – ասելիքը մոռանալ
5. *պոչ կպցնել* – թերություն վերագրել
6. *աչքին թոզ փչել* – խորամանկությամբ ապակողմնորոշել
7. *եղանակ ստեղծել* – որոշիչ դեր ունենալ
8. *գլխին նստել* – հովանավորել

36 Ո՞ր բառերում հնչյունների և տառերի քանակի անհամապատասխանություն կա:

1. երեկո, 2. արևելք, 3. կարծր, 4. ուլ, 5. յոթերորդ, 6. նորաճ, 7. սառնորակ, 8. աներկբա

37 Ո՞ր նախադասություններում է ընդգծված անդամի պաշտոնը սխալ նշված:

1. Հրամայե՛ք, որ քարանամ Եվ ձեզ նման բոլոր, բոլոր Սերունդներին ընկերանամ: (*ձևի պարագա*)
2. Հավատացնում էին, թե նա այնտեղ՝ մի պահարանի մեջ, փայփայելով պահում է իր տրեխները: (*տեղի պարագա*)
3. Ես գիտեմ, որ չարություն անելու դեպքում չես կարող բարություն հնձել: (*պայմանի պարագա*)
4. Քթիցս կարծես ծուխ է բարձրանում. Ինչո՞ւ է կորածն այսքան քաղցրանում: (*նպատակի պարագա*)
5. Իմ ներբանները նվում են հիմա, Ու ես տխրում եմ չափից ավելի: (*չափի պարագա*)

38 Ո՞ր նախադասություններում կետադրական սխալ կա:

1. Այդ քաղաքում ես քնելու տեղ չունեի և ամեն անգամ փողոցներում էի թափառում, կամ մեկ-երկու օրով մնում էի ընկերոջս՝ Տիգրանի վարձած սենյակում:
2. Տեսնելով անհաշտ հարևանին՝ Սինասին, զգալով նրա ստոր մտադրությունները՝ Թևոսը ծառերից կտրելով չոր ճյուղափայտեր՝ խրեց ցանկապատի մեջ:
3. Այս մարդկանց հանդիպումը, որոնց, թվում է, վիճակված չէր կապվել իրար հետ, շատ անսպասելի էր:
4. Սմբատը մի հայացք նետեց հանդիպակաց լեռների՝ արևից ոսկևորված կատարներին, խաղողի այգիներին և հոգոց հանելով իջավ սանդուղքներով:
5. Մի աղջիկ՝ անպաճույճ զգեստով, մետաքսյա նուրբ շալով, անակնկալի եկած կանգ առավ:

39 Բառերից քանիսի՞ր բաց թողած տեղում է գրվում *ճ*:

խուր–, քաղ–ը, բար–, վար–կան, փոր–անք, ձվա–եղ, տր–ակ, դար–յալ

40 Բառերից քանիստ՞ւմ *-ուկ* վերջածանց *չկա*:

մածուկ, փափուկ, սմբուկ, բամբուկ, կտրուկ, հեղուկ, ջերմուկ, թզուկ

41 Տրվածներից քանի՞սն են քաղաղրյալ դիմավոր ձևեր:

չեմ երգի, կերանք-խմեցինք, պետք է հասնեմ, վե՛ր կաց, թույլ կտամ, չի կորչում

42 Նախադասության անդամներից քանիսի՞ շարահյուսական վերլուծությունն է սխալ:

Իմ միակ հոգսը այն է, որ հավատարիմ մարդկանց պահակներ նշանակեմ, որպեսզի այսուհետև ոչ ոք չկարողանա փախչել:

- **իմ** – հատկացուցիչ
- **այն է** – բաղադրյալ ստորոգյալ
- **պահակներ** – ենթակա
- **այսուհետև** – ժամանակի պարագա
- **մարդկանց** – հանգման անուղղակի խնդիր

43 Նախադասություններից քանիստ՞ւմ վերաբերական կա:

- Սի՞րեն ես պիտի երգեմ քեզ օրոր:
- Ինչպես մի մռայլ ուրվական, խավարի միջից նայում էր վանքը:
- Թե կռիվը անխուսափ է, Թող չկռվեն երկու երկիր, այլ մարդ ու կին:
- Արդյոք ո՞ր ես, խորհրդավոր արշալույս:
- Գուցե ես լամ բախտիդ համար, իմ անգի՛ն:
- Ո՛նց է ժպտում իմ հոգին Չարին, բարուն, ամենքին:

44 Նախադասություններից քանի՞սն են արևմտահայերենով:

- Մեծ պատահարները զիս անտարբեր կը թողուն, բայց մանր դեպքերը՝ չնչին ուրիշներու աչքին, լուրջ խորհրդածություններու նյութ են ինձի:
- Եթե հույս ունինք ապագայի վերա, նորա երևեցուցիչը դուք եք, ձեզանից կախվում է ազգի ապագան, և ձեր վերա է միակ հույսը:
- Եվ շա՛տ ցավեցոյց զմէջք փափուկ օրիորդին՝ Արագ հասուցանելով ի բանակն իւր:
- Էն լեզվներումը նրանք կարդում էին երևելի մարդկանց գործերքը, նրանց արածներն ու ասածները:

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Հրամայական եղանակը ունի միայն մեկ դեմք և մեկ ժամանակ:
2. Հոգնակի արգելական հրամայականը կազմվում է *միք* մասնիկով:
3. Դրական հրամայականը պարզ ժամանակաձև է, արգելականը՝ բաղադրյալ:
4. Հայերենում կանոնավոր բայերի եզակի հրամայականը կազմվում է *իր, ա* կամ *ու* վերջավորությամբ:
5. Անկանոն բայերը հրամայական եղանակում անկանոնություն են դրսևորում:
6. Հարադրավոր բայերի արգելական հրամայականի *մի* մասնիկը դրվում է հարադիրի և բայի միջև:

Բ ՄԱԿԱՐԴԱԿ

46 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Երբ ձախ թերվեցինք մայրու–ուց(1), ակնապի–(2) նայում էի այս ու այն կողմ. մոտ քա–որդ(3) դար առա–(4) եղել են այստեղ՝ Մակարավանքում: Քանդակագար–(5) խոյակները ոսկերչական աշխատանք են հիշեցնում: Բակի մի կողմում կուտակված են բազմաթիվ գեղակեր–(6) խաչքարեր: Քարի հար–(7) մակեր–ույթի(8) վրա երևում են նաև կոկիկ խազված գծագրեր, որոնց վրա–ով(9) պետք է շարունակվեր փորագրումը:

- 1) 2–շ, 3–ն, 7–թ, 8–և
- 2) 1–դդ, 4–ջ, 5–դ, 8–և
- 3) 3–ն, 4–ջ, 6–տ, 7–դ
- 4) 1–դդ, 2–շ, 6–տ, 9–յ

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաց թողած տեղում երկինջյուն կա:

- 1) թրադաշ–ն, անթ–լատրելի, տաքար–ն
- 2) սառ–ց, աղյուս–կ, ընդուն–ն
- 3) վա–րկյան, աշխ–ժորեն, ալեհ–զ
- 4) թ–նոտ, բ–րավոր, աստղաբ–լ

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հնչյունափոխություն կա:

- 1) նվիրական, ծաղկեպսակ, երանգապնակ, լսափող
- 2) քննադատել, մոլեռանդ, ճեմասրահ, հանդիպակաց
- 3) կթվորուհի, սանրել, մեղվապահ, ուխտադրուժ
- 4) ընչաքաղց, մանրուք, ալեհավաք, սիգապանծ

49 Ո՞ր շարքի բոլոր գույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) անկանոն–օրինաչափ, մարմանդ–խոտոր, խոչընդոտել–նպաստել
- 2) տարտամ–կենսախինդ, հրավիրել–արտաքսել, ըմբոստանալ–հնազանդվել
- 3) անթաքույց–սքողված, ավերակ–շեն, լայն–անձուկ
- 4) բարեկիրթ–անտաշ, գոգավոր–խորդուբորդ, համախմբել–ջլատել

50 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ ածանցավոր:

- 1) մայիսյան, փորձանք, քարոտ
- 2) նրբին, վայելուչ, մեղմասահ
- 3) մարդկային, հավատ, տհաճ
- 4) պարագլուխ, վարք, խորագնին

51 Ո՞ր բառում անկախ գործածություն չունեցող արմատ կա:

- 1) շողարձակ
- 2) դռնփակ
- 3) ծայրահեղ
- 4) հուշագիր

52 Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ *չկա*:

- 1) Մեծ իմաստասերը գրեց, թե տկարամիտ են այն գլուխները, որոնց թույր կարծիքով Երկիրը լեռներից է շինված. լեռներից միայն Հայքն է շինված:
- 2) Թեև մրցակիցը ուժեղ էր, բայց իր համատության պատճառով մարզիկը կարողացավ հաղթել նրան:
- 3) Գիտնականների՝ տիեզերքի ուսումնասիրությանն ուղղված ջանքերը գերծ են շահադիտական որևէ նպատակից:
- 4) Ժողովուրդը փառաբանում էր ռազմական օդաչուի անօրինական սխրանքը:

53 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ան* հոլովման:

- 1) նուռ, սառցալեռ, մանուկ
- 2) աշուն, որմնասյուն, ընդմիջում
- 3) նախադուռ, գումարում, անկյուն
- 4) դերանուն, ամառ, շարժում

54 Ո՞ր նախադասության մեջ հարաբերական դերանուն *չկա*:

- 1) Գիքորը հասկացավ, որ ինքը գամված է այդ ճանապարհին այնպես, ինչպես Ալխոն՝ այդ բեռանը:
- 2) Ով քաղաքից էր հեռացել նա թողել էր մշուշը ծեր:
- 3) Ծեր գամփռը դեռ սպասում էր, թե պառավն ինչ է ասելու:
- 4) Անդոն միշտ նրան օգնել է, ինչով կարողացել է:

55 Ո՞ր նախադասության մեջ անորոշ դերբայ *չկա*:

- 1) Նա այդպես էլ չէր կարողացել հարմարվել նոր միջավայրին:
- 2) Մթամած երկնքում ամպերը գնալով խտանում էին, մինչև որ երկինքը բոլորովին մթնեց:
- 3) Առանց մի խոսք արտասանելու՝ հանեց հուշատետրը և մի թուղթ մեկնեց աղջկան:
- 4) Այդ դեպքից շատ տարիներ անց ոչինչ չի մոռացվել և հավանաբար երբեք էլ չի մոռացվելու:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ կա:

- 1) Սարի վրա ամպ կա. շուտով այս ամպը պիտի սահի սարի վրայով և փռվի մեր ձորերի վրա:
- 2) Արևը մայր մտնելու մոտ էր, ծովակի կողմից փչում էր զով քամի, իսկ եղանները բարձրանում ու համաչափ իջնում էին:
- 3) Երբ վրանի մոտ լսեց մոր բոբիկ ոտքերի ձայնը, զգեստի խշշոցը, տղան սիրտ առավ:
- 4) Եթե արևը չխոնարհվեր դեպի մայրամուտ, նա առանց հոգնության երկար կմնար այդ դիրքով և չէր հագնեա արդեն դեղնող ծառերի սոսափից:

57 Ո՞ր շարքում բազմապատկական բայ *չկա*:

- 1) ցատկոտել, աղտոտել, մկրատել
- 2) պրպտել, խախտել, խոչընդոտել
- 3) օժտել, պատռտել, կարոտել
- 4) անջատել, շաղակրատել, կտրատել

58 **Տրված նախադասության ստորոգյալը ի՞նչ ժամանակաձևով է արտահայտված:**

Նա ուներ խորունկ, երկնագույն աչքեր՝ Զնքուշ ու տրտում որպես իրիկուն:

- 1) անցյալ կատարյալ
- 2) ենթադրական անցյալ
- 3) ըղձական անցյալ
- 4) անկատար անցյալ

59 **Ո՞ր նախադասության մեջ անջատման խնդիր չկա:**

- 1) Պետք չէ ամեն մանրուքի համար նեղանալ ընկերոջից:
- 2) Դեկավարությունը նրան միաձայն ազատեց զբաղեցրած պաշտոնից:
- 3) Տղան լավագույն գծերը ժառանգել էր հորից:
- 4) Ես հինգ հազար մղոն հեռացել եմ տնից, միշտ հեռու եմ եղել և միշտ կլինեմ:

60 **Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ կա:**

- 1) Անձրևը, խոնավությունը կաթում է մամուռների վրա, ծառերի վրա և քարափների լանջին:
- 2) Ոչ մի առարկություն չկա այդ հարցի վերաբերյալ:
- 3) Նիդեռլանդները գտնվում է Եվրոպայի հյուսիսում՝ Սառուցյալ օվկիանոսի ափին:
- 4) Չորքի նիզակների ու մերկ սրերի խիտ անտառը արևի ճառագայթների տակ հուրհրում է:

61 **Ո՞ր բարդ ստորադասական նախադասությունն է ճիշտ փոխակերպված պարզի:**

- 1) *Չարուհին տարիներ առաջ թույլ տված սխալը հիշելիս չէր կարողանում ինքն իրեն ներել:*
Երբ Չարուհին տարիներ առաջ թույլ տված սխալը հիշում էր, չէր կարողանում ինքն իրեն ներել:
- 2) *Մայրս մինչև անգամ պարծեցավ, որ զավակն իր կամքով ուսումնարան է մտել:*
Մայրս մինչև անգամ պարծեցավ իր կամքով ուսումնարան մտած զավակով:
- 3) *Չնայած մենք մշտապես դատապարտում ենք սուտը, երբեք չենք խորշում օգտվել նրա ծառայություններից:*
Չնայած մեր՝ սուտը մշտապես դատապարտելուն՝ երբեք չենք խորշում օգտվել նրա ծառայություններից:
- 4) *Ոչ որ չնկատեց, որ սպարապետը իր զինվորների հետ մոտենում է ամրոցին:*
Ոչ որ չնկատեց սպարապետին իր զինվորների հետ ամրոցին մոտենալիս:

62 **Տրված նախադասություններից որո՞ւմ բաղադրյալ ստորոգյալ չկա:**

- 1) Մոտ էր այն օրը, երբ գործերս ավարտին պիտի հասցնեի:
- 2) Բաճկոնս փոքր-ինչ մեծ էր, ու ես նեղվում էի:
- 3) Երկու ժամ այդպես քարացել էի՝ ճոճաթռչի մեջ կծկված:
- 4) Հենց սա է այն տղան, որ այդքան աղմուկ է հանել:

63

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն թվերը, որոնց տեղում ստորակետ պիտի դրվի:

Առաջին տղամարդը կարճահասակ էր(1) մաշկը բրնձագույն: Մյուսը(2) բարձրահասակ էր հագին կիսաթև վերնաշապիկ(3) սև բեղ-մորուքով: Դահլիճում նստած(4) նրանք հետևում էին անցուղարձին: Որոտում է նվագը(5) թնդում գինին որ հուրհրում է(6) սափորների մեջ(7) և մի աղջիկ գեղեցկադեմ երկար վարսերով(8) պարում է ինքնամոռաց: Ապա կանգ է առնում(9) ամբողջովին բոց ու կրակ դարձած:

- 1) 2, 3, 6, 7, 9
- 2) 1, 5, 7, 8, 9
- 3) 1, 3, 5, 7, 8
- 4) 2, 3, 4, 5, 8

64

Անուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Կարենը քեզ ասաց, թե դու չէիր կարող արդյոք քո խնդիրները ընտանիքիդ անդամների հետ լուծել, հետո ավելացրեց, թե քո ամեն մի քայլի մասին արդյոք պետք է ամենքն իմանային:

- 1) Կարենը քեզ ասաց, հետո ավելացրեց.
 - Դու չէի՞ր կարող քո խնդիրները ընտանիքիդ անդամների հետ լուծել, - ամեն մի քայլիդ մասին ամենքը պետք է իմանայի՞ն:
- 2) - Դու չէի՞ր կարող քո խնդիրները ընտանիքիդ անդամների հետ լուծել, - ասաց Կարենը քեզ, հետո ավելացրեց, - ամեն մի քայլիդ մասին ամենքը պետք է իմանայի՞ն:
- 3) - Դու չէի՞ր կարող քո խնդիրները ընտանիքիդ անդամների հետ լուծել, - ասաց Կարենը քեզ, հետո ավելացրեց, թե քո ամեն մի քայլի մասին պետք է ամենքս իմանայի՞նք:
- 4) - Դու չէի՞ր կարող քո խնդիրները ընտանիքիդ անդամների հետ լուծել, - ասաց Կարենը քեզ, հետո ավելացրեց, - ամեն մի քայլիս մասին ամենքը պետք է իմանայի՞ն:

65

Ո՞ր հատվածը Հ. Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմից չէ:

- 1) Աշխարհքում հաստատ չկա ոչ մի բան,
Ու մի՛ հավատալ երբեք ոչ մեկին.
Ոչ բախտի, փառքի, ոչ մեծ հաղթության,
Ոչ սիրած կնկա տված բաժակին:
- 2) Խարխուլ մակույկով հանձնվիր ծովին, քան թե հավատա կնոջ երդումին.
Նա՛ կավատ, վարար, մի չքնաղ դժոխք, նրա բերանով Իբլիսն է խոսում:
- 3) Ու կռվի դաշտում շահի առաջին
Արին մի անգամ գովքը սիրունի.
Նրան՝ իր տեսքով, հասակով, ասին,
Չի հասնի չքնաղ հուրին Իրանի:
- 4) Պտույտ է գալի չքնաղ տիրուհին,
Անցնում է, հսկում սեղաններն ամեն,
Հորդորում, խնդրում, որ ուրախ լինին,
Որ լիքն ու առատ բաժակներ քամեն:

66 **Տրված հատվածը Գ. Չոհրապի ո՞ր նորավեպից է:**

«Կը սիրե՞ր արդյոք այն երիտասարդը, որ իր ամուսինը եղած էր. այն կույր ու անտրտունջ հնազանդության մեջ, որ հայտնիներու բոլոր կյանքը կը կազմե այդ կողմերը»:

- 1) «Այրին»
- 2) «Ճիտին պարտքը»
- 3) «Այինկա»
- 4) «Չաբուղոն»

67 **Տրվածներից որո՞նք են ստորադասական շաղկապ:**

1. նույնպես, 2. իսկ, 3. որովհետև, 4. եթե, 5. սակայն, 6. թեպետ, 7. քանի որ, 8. որպեսզի

68 **Ո՞ր նախադասություններում է ընդգծվածը բուն բացահայտիչ (նախադասությունները կետադրված չեն):**

- 1. Քարայրում պատի տակ երկու կմախք կար:
- 2. Մեծ եղբայրս Հակոբը բարկացած լռեցրեց Լևոնին:
- 3. Որպես Լաերտի որդին որպես Ուլիս մի թողած և հող և տուն Անցա ծովեր ու ցամաքներ ես:
- 4. Գ-ա մի քարայր էր փորված դեռևս վաղնջական ժամանակներում:
- 5. Նրան ժողովրդի կողմից սիրված ու գնահատված անձնվեր գորավարին չգնահատեց նենգ արքան:

69 **Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:**

Հին աշխարհի յոթ հրաշալիքներից մեկը Ալեքսանդրիայի հիասքանչ փարոսն է: Այն կառուցվել է Պտղոմեոս թագավորի օրոք: Վերջինս պատվիրել էր միայն իր անունը գրել փարոսի վրա, ինչը պիտի վկայեր այն մասին, որ հենց ինքն է հրաշալիքի ստեղծողը: Սակայն նախագծող և ճարտարապետ Սոտրատեսը այս անարդարությանը չի հաշտվում և դիմում է խորամանկության: Մարմարի վրա քանդակում է նախ իր անունը՝ կոթողի վրա գրելով. «Կինգացի Սոտրատեսն այս նվիրում է փրկարար աստվածներին՝ ի սեր ծովագնացների»: Հետո այս գրվածքը ծեփում է բարակ շերտով, ապա վրայից գրում է արքայի անունը՝ համոզված լինելով, որ ամենակարող ժամանակը ծեփը կպոկի՝ երևան հանելով իր անունը, և աշխարհին հայտնի կդառնա, թե ով է կոթողի իսկական ստեղծողը: Այդպես էլ լինում է. որոշ ժամանակ անց ծեփը պոկվում է, և ի հայտ է գալիս Սոտրատեսի անունը:

Այս հրաշագեղ կոթողը մոտ յոթ հարյուր տարի դիմացել է մի շարք աղետների, լրջորեն վնասվել, բայց մնացել է կանգուն: Իսկ 14-րդ դարի հուժկու երկրաշարժից վերջնականապես կործանվել է:

- 1. Փարոսի գոյության մոտ յոթ դարերի ընթացքում միայն մեկ երկրաշարժ է տեղի ունեցել, որն էլ դարձել է կոթողի կործանման պատճառ:
- 2. 14-րդ դարի հուժկու երկրաշարժից անմիջապես հետո հայտնի է դառնում փարոսի իրական ստեղծողի անունը:
- 3. Սոտրատեսը Պտղոմեոսի պահանջով գրում է, որ փարոսը նվիրում է փրկարար աստվածներին՝ ի սեր ծովագնացների:
- 4. Սոտրատեսը թագավորի անունը գրում է մարմարի վրայի գրվածքը ծածկած նոր շերտի վրա:
- 5. Սոտրատեսը հույս ուներ, որ ծեփը թափվելուց հետո գիտնականները կկարողանան վերծանել իր գրվածքը:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միայն է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Ա* հողակապը բառակազմական մասնիկի դեր ունի:
2. Վերջավորություններ են միայն հոլովական մասնիկները:
3. Բառի հիմնական իմաստը արտահայտում է արմատը, որը բառակազմորեն անբաժանելի է:
4. Բառերում ածանցից առաջ ընկած մասը կոչվում է հիմք:
5. Ածանցները և վերջավորությունները փոխում են բառի իմաստը:
6. Գրաբարյան *ճ* վերջնահնչյունը վերականգնվում է միայն հոգնակի կազմելիս: